زاویه دید

بازارگرم نمایش‌های رادیویی

مهدیه رضایی
روزنامه‌نگار

دنیای دوست‌داشتنی نمایش‌های رادیویی هنوز هم مخاطبان پروپاقرص خودش را دارد. با وجود این‌که برخی ادعا دارند عصر رادیو تمام شده اما اقبال مردمی از نمایش‌های رادیویی و دیگر برنامه‌ها نشان می‌دهد رادیو هنوز در سپهر رسانه جایگاه ویژه‌ای دارد، جایگاهی که با ورود مدیوم‌های جدید خدشه‌دار نشده است و شنونده خودش را دارد.

به همین دلیل معاونت صدا توجه ویـژه‌ای به تولید برنامه‌های رادیو دارد و هر یک از شبکه‌های رادیویی متناسب با ماموریتی که برای‌شان تعریف شد، برنامه‌های متنوعی را روانه آنتن کردند اما یکی از قالب‌های بسیار پر شنونده که نظر بسیاری از شنوندگان را هم جلب کرد، نمایش‌های متنوع رادیویی بود که بانی تولید آن مرکز هنرهای نمایشی رادیو بود.

این مرکز متناسب با تعریفی که برای هر یک از شبکه‌ها شد، نمایش متنوعی تولید کرد و همین منجر به بازارگرم نمایش‌ها شد. از دیگر حسن‌های نمایش‌های رادیویی در تمام ایام سال، غیرتکراری بودن آنهاست. در واقع این مرکز با بهره‌بردن از تجارب هنرمندان رادیو، نمایش‌هایی با مضامین متفاوت تولید می‌کند که از شبکه‌های مختلف رادیویی هم روانه آنتن می‌شود.

البته این مرکز به مرور زمان هم تولیداتش تخصصی‌تر شد و هم این‌که نمایش‌ها متناسب با مناسبت روزها و هفته‌ها تولید می‌شود. ضمن این‌که ژانر نمایش‌های رادیویی که تک‌قسمتی یا در قالب مجموعه تولید می‌شود، متنوع‌تر از گذشته شده است و همچون سریال‌های تلویزیونی، نمایش‌هایی در ژانر درام، خانوادگی، پلیسی و... داریم.

از سوی دیگر نمایش‌هایی که در این مرکز تهیه می‌شود روایتگر شخصیت‌های مختلف در تاریخ معاصر و تاریخ گذشته است. همچنین در قالب نمایش به آیین و سنن قدیم هم پرداخت می‌شود. به‌عنوان مثال در نمایش‌های رادیـویـی در قـالـب قصه‌های جـذاب بـه زورخـانـه‌ها و... پـرداخت می‌شود. در مناسبت‌های مختلف هم نمایش‌هایی متناسب با روزهای تقویم ساخته می‌شود. به‌عنوان مثال در پرستاران، پزشکان، مهندسان، کارگران و... نمایش تهیه خواهد شد.

همچنین این مرکز برای شبکه رادیو تهران که برنامه‌هایی با محوریت تهران پخش می‌کند نمایش‌هایی با موضع تهران‌گردی آماده می‌کند که شنیدن آن برای شنوندگان جذابیت لازم را داشته باشد. در مجموع مرکز هنرهای نمایشی رادیویی برای ایام رحلت، سوگواری و شاد هم تدابیر مناسبی دارد و نمایش‌هایی متنوع تهیه می‌کند تا شنوندگان با شنیدن نمایشنامه هم سرگرم شوند و هم این‌که به آگاهی‌شان اضافه شود.

از سوی دیگر این مرکز برای ایام نوروز هم متناسب با ماموریت‌های شبکه‌های رادیویی نمایش‌های متنوعی را تهیه می‌کند. از همین‌رو این شبکه با دستمایه قرار دادن موضوعات متفاوت، شنوندگان را به بهترین شکل سرگرم می‌کنند و موضوعات نمایش‌های رادیویی هم مخاطبان را به فکر وا می‌دارد.

از سوی دیگر شنوندگان نمایش رادیویی فقط مخاطبان رادیو نیستند و بخشی از شنوندگان نمایش‌ها را نابینایان تشکیل می‌دهند که به‌واسطه این نمایش‌ها وارد دنیای خیالی نمایش می‌شوند. از این‌رو برخلاف این‌که برخی معتقدند که عصر رادیو تمام‌شده اما تماس‌های مردمی به رادیـو نـشـان از آن دارد کـه همچنان برنـامـه‌های رادیـو بـه‌ویـژه بخش نمایشی آن بـرای مـردم جایگاه ویژه‌ای دارد.

نگاهی به رویدادهای ویژه‌ای که طی این سال‌ها در رادیو رقم خورده است

اولین‌های جعبه صدا

سوگند آرامی
روزنامه‌نگار

اگر نگاهی به پیدایش رادیو از زمانی که راهی ایران شد تا به امروز داشته باشیم، متوجه خواهیم شد که در طول این سال‌ها رویدادهای ویژه‌ای در این رسانه رقم خورده است، رویدادهایی که هرکدام باعث شدند تا این رسانه همچنان رونق خودش را برای مخاطبان حفظ کند. در این باره می‌توان به راه‌اندازی شبکه‌های تخصصی، رادیوهای فصلی و... اشاره کرد. از همین‌رو در این صفحه یادی از این رویدادها می‌کنیم.

رادیو تابستانه؛ شروع رادیو فصلی



تابستان سال ۹۱ بود که رادیو تابستانه برای نخستین‌بار به‌عنوان رادیو فصلی با هدف آگاهی‌بخشی، ایجاد شادابی و نشاط برای نوجوانان، جوانان و خانواده‌ها راه‌اندازی شد. یکی از اهداف این رادیو کمک به خانواده‌ها برای پاسخ دادن به مسأله اوقات فراغت نوجوانان؛ جوانان و خانواده‌ها در فصل تابستان بود. استقبال بی‌نظیر مخاطبان از برنامه‌های شاد و مفرح این رادیو، مخاطبان را با رادیو آشتی داد. بعد از راه‌اندازی این شبکه رادیویی به صورت موقت، رادیوهای فصلی در مناسبت‌های مختلف همچون رادیو محرم، رادیو اربعین، رادیو انقلاب و... راه‌اندازی شد.

ماجرای رادیو تصویری



پیشینه رادیو تصویری به رادیو ایرانصدا برمی‌گردد که سال‌های دور تجربه شد. این اقدام در رادیو تابستانه نیز برای مدت زمانی اجرایی شده است. رادیو تصویری به این شکل است که دوربین در استودیوی برنامه کار گذاشته می‌شود و همزمان با پخش برنامه از رادیو، مخاطبان می‌توانند از طریق وب به شکل تصویری برنامه را تماشا کنند. رادیو تصویری با شروع بازی‌های المپیک سال ۹۵ با همکاری شبکه جوان و مجموعه چندرسانه‌ای و فضای مجازی صدای جمهوری اسلامی ایران فعالیتش را آغاز کرد.

مطالبات بانوان در ورزش



در رادیو فعالیت‌های زیادی در حال انجام است. سال گذشته رادیو ورزش بانوان راه‌انـدازی شد، اگرچه معاونت صدا معتقد بود به ورزش بانوان چندان توجهی نشده است. به همین دلیل این شبکه رادیویی افتتاح شد تا پاسخگوی مطالبات بانوان در حوزه ورزشی باشد. با توجه به این‌که ورزش جزو دغدغه‌های مردم است، این شبکه رادیویی در همان روزهای ابتدایی مورد توجه بسیاری از شنوندگان قرار گرفت و این اتفاق را به فال نیک گرفتند. فضای صمیمی و دوستانه برنامه‌های این شبکه با اقبال عمومی روبه‌رو شده است.

رادیوی چندصدایی



یکی از اتفاقات ویژه در رادیو، راه‌اندازی رادیو تخصصی گفت‌وگو بود. این شبکه رادیویی با هدف چندصدایی شدن راه‌اندازی شد تا صاحب‌نظران و اندیشمندان در این شبکه حاضر شوند تا شنوندگان در برنامه‌های این شبکه شاهد تضارب آرا باشند. با وجود این‌که سال‌ها از راه‌اندازی این شبکه می‌گذرد اما همچنان این شبکه جزو شبکه‌های پر شنونده است و مخاطبان شنونده برنامه‌های تخصصی آن هستند. این شبکه همچنان سعی در گفتمان‌سازی برای گفت‌وگو در جامعه قدم برمی‌دارد و به رادیوی صدای اندیشه‌ها شهره است.

گام نهادن در عرصه رسانه‌های نوین



اولین شبکه رادیو اینترنتی با عنوان شبکه ایرانصدا هشتم بهمن ۱۳۸۶ با حضور رئیس سازمان صداوسیما وقت و به منظور گام نهادن در عرصه‌های نوین رسانه‌ای و استفاده از اینترنت برای مقابله با تهاجم فرهنگی، جذب مخاطبان فارسی‌زبان در گستره وب، استفاده از ظرفیت تعاملی اینترنت و عرضه دوباره آرشیو غنی صدا شبکه رادیویی اینترنتی راه‌اندازی شد و به مرور به قابلیت این شبکه اضافه شد. مخاطبان می‌توانند اپلیکیشن ایرانصدا را نصب کنند و با کمترین هزینه و بهترین کیفیت برنامه‌ها را دریافت کنند.